

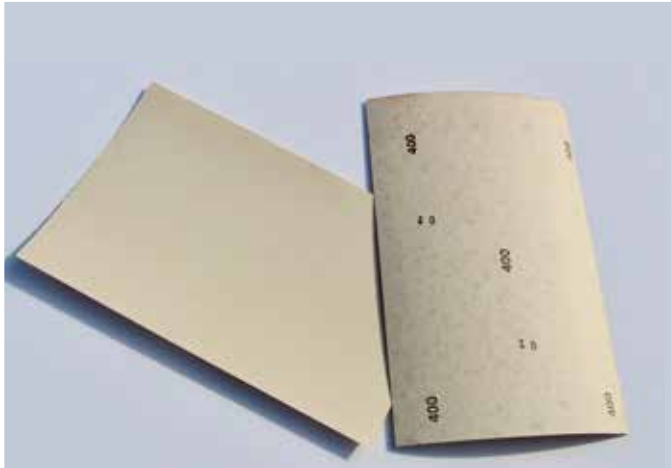
Instructief

Brood als basis

Sinds de prehistorie is brood een van de belangrijkste voedingsmiddelen. Zover men weet worden er al 30.000 jaar broden gebakken. Ook tekenkrijt wordt al gebruikt sinds de prehistorie. Het bestond simpelweg uit zachte stukken krijt of gekleurde rots. De basis van voedsel en tekenen komen samen in dit artikel.

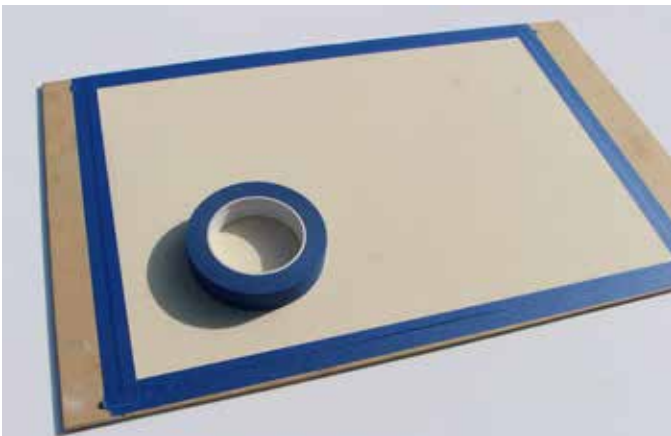
TEKST EN BEELD: LOES BOTMAN

1

Papier is als meel van het brood

Wanneer je brood gaat bakken heb je keuze uit verschillende soorten meel. Iedere meelsoort werkt weer anders. Zo is het ook bij het kiezen van papier. Papier is de basis van een tekening. In dit geval valt de keuze op U-Art papier. Dat komt van oorsprong uit de Verenigde Staten, maar is inmiddels ook in Nederland te verkrijgen. Het lijkt heel erg op schuurpapier, en is in verschillende grootten van korrel te verkrijgen. Nadeel is dat het altijd wat krom trekt. Dat is op te lossen door het op foamboard te plakken. Dat hoeft niet. Verstandig is dan wel dat het rondom met stevige papier-tape wordt vastgeplakt op een plaat hout of in – dit geval – een dunne plaat MDF.

MATERIALEN

- Pastelkrijt
- U-Art papier 400
48 x 32 cm

2

Vegen en strepen

Op U-Art papier is het lastig gummen. De gum verkrumelt snel en als je een stevige gummer bent, heb je na korte tijd geen gum meer over. Aanvankelijk begon ik met een bruin pastelpotlood met het opzetten van de schets. Echter, ik raakte volledig de weg kwijt. Dus heb ik het met een doek stevig uitgeveegd en ben met een donkerblauw pastelpotlood begonnen aan een nieuwe schets. Door een andere kleur te nemen, raak je niet de weg kwijt in de wirwar van lijnen.

3

Grondtoon

Eerst maar eens overal wat kleur aanbrengen. Dat is de basis van de tekening. Dat doe ik met de brede kant van de krijtjes want dat werkt lekker snel. Ik heb nog geen idee welke kant de tekening op zal gaan. In deze eerste laag zoek ik naar kleuren die contrasteren. De warme bruinen en wat koele blauwen. Over het algemeen zijn bij alle merken pastelkrijt de bruine kleuren zacht van consistentie. Het is heerlijk om met die bruine tonen te tekenen, want de krijtjes geven gemakkelijk kleur af. Dat komt omdat de meeste bruine tinten en okertinten nog steeds worden gemaakt van de kleuren aarde die Moeder Aarde te bieden heeft. Het is dus nog heel oorspronkelijk krijt; het minst bewerkt in de fabrieken en het minst vermengd met chemische bestanddelen.

4

Schetsmatig

Teken met de brede kant van het krijtje, dat werkt niet nauwkeurig, maar wel schetsmatig. Het geeft bijna een schilderachtig effect.

Bruïntinten

Hier zie je de prachtige bruinen die ik heb gebruikt. Met een kleine uitstap naar een oranje en een blauw. Verschillende soorten krijt, van L'Artisan Pastellier, Unison Colour, Rembrandt, Schmincke en Sennelier.

5

Licht als meel

Het vele blauw in de achtergrond verdwijnt onder lagen lichte grijzen. Omdat ik in deze tekening zo dicht mogelijk bij een 'oergevoel' wil blijven, vind ik het blauw te veel aanwezig. Dat is een persoonlijke keuze. Het geeft aan dat een pasteltekening nog alle kanten op kan gaan. Zeker wanneer de basis een papier met 'touch' is; oftewel een papier met een grof oppervlak. Het blauw zal er hier en daar doorheen blijven schemeren en dat geeft extra pit aan de tekening.

6

De kruimels

Naarmate de tekening vordert, komen er steeds meer details bij. De kleuren verdichten zich met iedere laag die je aanbrengt. Ik voeg wat paars aan de schaduwen toe, en het brood krijgt een scala aan bruin- en okertinten. Het snijvlak van het brood heeft echt een andere kleur, dus daar heb ik een groene kleur aan toegevoegd. Ik zocht naar de juiste kleur. Wanneer je met pastels werkt, kun je geen kleuren mengen zoals dat wel kan

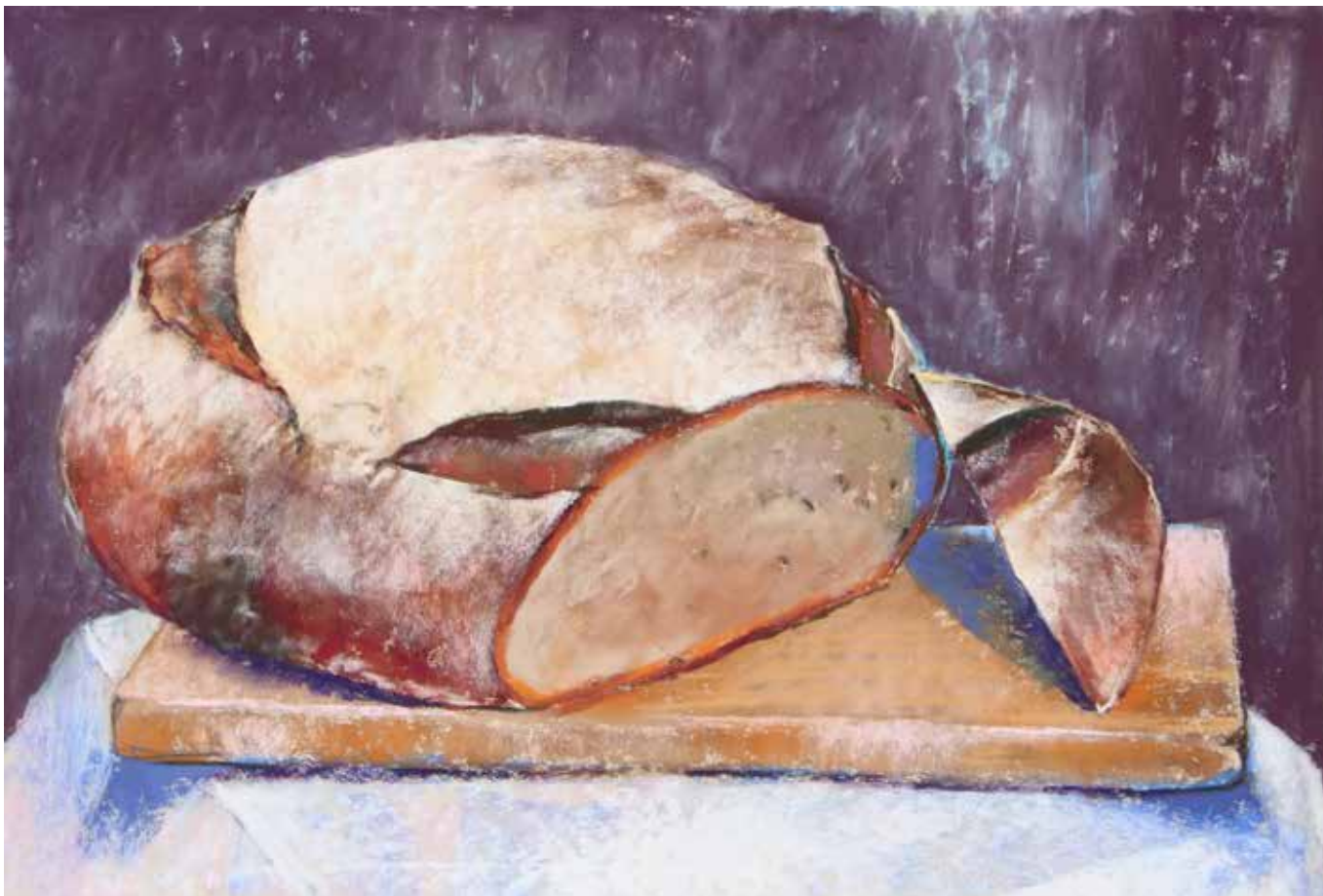
als je verf gebruikt. Daarom ben je regelmatig op zoek naar de juiste kleur. Dat kan frustrerend zijn, maar je kunt het ook als een uitdaging zien. Zelden is de best vergelijkende kleur met het onderwerp te vinden in de doos met pastels. Dus doe je het met wat er wel is. Door verschillende kleuren over elkaar te zetten, mengen de kleuren zich ook. Ik koos voor een veel te groene kleur waaroverheen ik zachte bruinen en okers heb getekend.

7

Achtergrond

Hoe kan het witte meel op het brood getekend worden? Dat kan heel goed op dit papier dat een korrel, een 'touch' heeft. Om het witte meel echt in het licht te zetten, heb ik de hele achtergrond in een donkere paars gezet. Die aubergine-achtige kleur is krijt

van L'Artisan Pastellier. Dat is een fabrikant uit Zuid-Frankrijk die op puur natuurlijke basis pastelkrijt maakt. Ook deze kleur komt rechtstreeks uit de grond en het pastelkrijt voelt aan als boter zo zacht. Een eigenschap die ik nu goed kan gebruiken, omdat er al vele lagen pastelkrijt onder zitten en het gevaar bestaat dat het papier niet meer de kleur in zich opneemt.

Loes Botman, **Brood**, 2021, pastelkrijt op papier, 48 x 32 cm.

8

Witte meel

Voor het brood neem ik de platte kant van een heel zacht wit pastelkrijt, bijvoorbeeld van Sennelier, en strijk daarmee heel voorzichtig over het brood. Zo ligt er als het ware meel op het brood!

